

ALERGINIO KONTAKTINIO DERMATITO, SUKELTO KOSMETIKOS PRIEMONIŲ, DIAGNOSTIKA IR TESTAVIMAS VUL SK

Darbo autorė. Akvilė VĒLAVIČIŪTĒ (VI kursas).

Darbo vadovė. Prof. dr. Laura MALINAUSKIENĒ, VUL Santaros klinikos Pulmonologijos ir alergologijos centras.

Darbo tikslas. Pristatyti metodus, taikomus kosmetikos sukkelto KAD diagnostikai.

Įvadas. Alerginis kontaktinis dermatitas (AKD) dažnai sukeliamas kosmetikos priemonių. Kadangi kosmetikos gamintojai nuolat pateikia į rinką vis naujų produktų, siekiant nustatyti alergeną neužtenka atlikti tyrimų su standartizuotomis alergenų paletėmis, reikia taikyti ir kitus metodus.

Atvejo aprašymas. 2021 m. rugsėjo mėn. 31 m. pacientei atostogų metu atsirado niežintis makulopapulinis bėrimas atvirose kūno vietose, kuris kelių dienų bėgyje plito, o vėliau praėjo savaime. Tuo metu naudojo kremą Bioderma Photoderm Bronz SPF 50+. 2022 mėn. gegužės mėn. pacientė bėgiojo lauke pasitėpusi tuo pačiu Bioderma Photoderm Bronz SPF 50+ kremu. Kitą dieną tepimo srityje ir atvirose kūno vietose atsirado toks pat niežintis, kelių dienų bėgyje plintantis bėrimas. Veide, kur kremas neteptas, bėrimų nebuvo. Pacientė gėrė antihistaminines tabletes, tepė šaldantį kremą, tačiau be efekto, o pagerėjo pradėjus naudoti vietinius gliukokortikosteroidus. VUL SK Alerginių ir imuninių ligų diagnostikos ir gydymo dienos stacionare pacientei atlikti odos lopo testai su Europos bazine serija, fotolopų serija, taip pat Bioderma Photoderm Bronz SPF 50+. Po 72 val. stebėta teigiama reakcija į Bioderma Photoderm Bronz SPF 50+ (3+) (įprasto lopo testo vietoje ir po fototestavimo) ir neigiamos reakcijos į visus standartizuotus odos lopo mėginių alergenų. Buvo kreiptasi į Bioderma kompanijos atstovus, užpildyta kosmetikos gaminio sukeltos nepageidaujamos reakcijos forma ir paprašyta atsiųsti kremo Bioderma Photoderm Bronz SPF 50+ sudėtinės medžiagos papildomam ištyrimui. Gavus sudėtinės medžiagos ir užklijavus odos lopo testus atitinkamais skiedimais, nedirginančiais odos, po 48 val. nuėmus testus stebėtos teigiamos reakcijos su oleoil tirozinas/egiptinės plaušenės (lot. *Luffa Cylindrica*) sėklų aliejus/oleilo rūgštimi (1+). Atlikti ir fotoalerginiai mėginiai ir apšvietus UVA 5,00 J/cm³ spinduliais po 48 ir 72 val. stebėtos teigiamos reakcijos su oleoil tirozinas/egiptinės plaušenės (lot. *Luffa Cylindrica*) sėklų aliejus/oleilo rūgštis (3+). Reakcijos išliko teigiamos (2+) ir po 7 d.

Išvados. Pacientams, kuriems įtariamas kosmetikos sukeltas AKD, odos lopo testai turi būti atliekami ne tik naudojant standartinius alergenų, bet ir asmeninius produktus, o gavus teigiamas reakcijas – rekomenduojama kreiptis į kosmetikos priemonių gamintojų atstovus prašant sudėtinų medžiagų tyrimams. Gavus šias medžiagas

svarbu įvertinti jų tinkamumą odos tyrimams ir paruošti nedirginančių koncentracijų diagnostikumus. Renkantis testavimo metodą, reikia nepamiršti ir aplinkybių, kuriomis AKD pasireiškė. Jeigu simptomai atsirado UV spindulių poveikyje – atlikti ir fotoalerginius tyrimus, siekiant kuo tiksliau nustatyti galimus alergenų ir išvengti dermatito pasikartojimų ateityje.

Raktažodžiai. Alerginis kontaktinis dermatitas; lopo testas; pacientų priemonės; kosmetika.